

BETÆNKNING**Afgivet af Familie og Sundhedsudvalget****vedrørende**

Forslag til Inatsisartutbeslutning om at pålægge Naalakkersuisut at udarbejde en undersøgelse, der afdækker årsagerne til, hvorfor nogle vælger at få foretaget en abort og andre vælger at gennemføre graviditeten, og hvilken rolle manden har i en graviditets- og abortsituation. Undersøgelsens resultater skal offentliggøres senest 1. juli 2022.

Fremsat af medlem af Inatsisartut Anna Wangenheim

Afgivet til forslagens 2. behandling

Udvalget har under behandlingen bestået af:

Medlem af Inatsisartut Agathe Fontain, Inuit Ataqatigiit, formand
Medlem af Inatsisartut Anna Wangenheim, Demokraatit, næstformand
Medlem af Inatsisartut Mikivisuk Thomassen, Inuit Ataqatigiit
Medlem af Inatsisartut Knud Mathiassen, Inuit Ataqatigiit
Medlem af Inatsisartut Mette Arqe-Hammeken, Naleraq
Medlem af Inatsisartut Jess Svane, Siumut
Medlem af Inatsisartut Mala Høy Kukò, Siumut

Udvalget har efter 1. behandlingen 28.oktober under EM2021 gennemgået forslaget.

1. Forslagets indhold og formål

Forslagsstiller vil med nærværende forslag gerne have at Naalakkersuisut udarbejder en undersøgelse der afdækker årsagerne til hvorfor nogle vælger at få foretaget en abort eller gennemfører graviditeten og herunder hvilken rolle manden har i en graviditets- og abortsituation. Forslagsstiller ønsker at resultaterne af undersøgelsen skal offentliggøres senest 1.juli 2022.

2. Førstebehandling af forslaget i Inatsisartut

Der var bred tilslutning til forslaget af alle partier og punktet blev henvist til udvalgsbehandling. Naalakkersuisut fremsatte et ændringsforslag.

3. Forslagets økonomiske konsekvenser

Det fremgår af § 33, stk. 1, i Inatsisartuts forretningsorden, at de økonomiske og administrative konsekvenser ved realiseringen af beslutningsforslag skal beskrives i forslagens begrundelse.

Udvalget har noteret sig, at forslaget i overensstemmelse hermed angiver de økonomiske konsekvenser ved forslagens realisering således at omkostningerne til gennemførelse af undersøgelsen anslås til at ligge mellem 0,5 til 1 AC årsværk svarende til mellem 250.000 kr. og 500.000 kr.

4. Udvalgets behandling af forslaget

Udvalget vil i det følgende kigge på det oprindelige fremsatte forslag og det fremsatte ændringsforslag:

Det oprindelige forslag lyder:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om at pålægge Naalakkersuisut at udarbejde en undersøgelse, der afdækker årsagerne til, hvorfor nogle vælger at få foretaget en abort og andre vælger at gennemføre graviditeten, og hvilken rolle manden har i en graviditets- og abortsituation. Undersøgelsens resultater skal offentliggøres senest 1. juli 2022.

Og Naalakkersuisut fremsatte et ændringsforslag som lyder:

”Forslag til Inatsisartutbeslutning om at pålægge Naalakkersuisut at udarbejde en undersøgelse, der sammenfatter eksisterende viden og forskning om unges perspektiver på seksuel sundhed, årsagerne til, hvorfor nogle vælger at få foretaget en abort og andre vælger at gennemføre graviditeten. Herunder både mandens og kvindens rolle i en graviditets- og abortsituation. Undersøgelsen skal præsenteres til EM2022”.

Både det oprindelige forslag og ændringsforslaget har til fælles at det omhandler årsager til abort, graviditet samt mandens rolle i begge situationer. Seksuel sundhed omfatter ikke kun reduktion af sygdomme og uønskede graviditeter¹. Det er derfor Udvalgets umiddelbare vurdering at Naalakkersuisuts ændringsforslag er mere omfattende og vil supplere

¹ Sundhedsstyrelsens hjemmeside: [Seksuel sundhed - Sundhedsstyrelsen](#)

undersøgelsen med en sammenfatning/opsummering af eksisterende viden og forskning om unges perspektiver på seksuel sundhed.

4.1 Skriftlige spørgsmål

Udvalget har under udvalgsarbejdet fremsat en række spørgsmål til Naalakkersuisoq for Sundhed med henblik på at afklare forhold med betydning under udarbejdelsen og gennemførelsen af undersøgelsen.

4.2 Opsummering af besvarelsen fra Naalakkersuisut på udvalgets spørgsmål

Som begrundelse for udvidelsen af undersøgelsen anfører Naalakkersuisut, at der er behov for en opsamling af eksisterende viden og at denne vil bestå af et litteraturstudie. Litteraturstudiet vil blive suppleret med erfaringerne fra fagfolk og derfra vil der blive udformet konkrete tiltag. Bevæggrundene for undersøgelsen er, at få en bedre forståelse af seksuel adfærd der leder til uønskede graviditeter og i nogle tilfælde til provokerede aborter, herunder typen af indgreb (mediciske eller kirurgiske aborter). Statistik fra Landslægeembedet vedr. aborter vil danne grundlag for en nærmere definition af målgrupperne, herunder aldersgrupper i undersøgelsen.

Hvad angår tidsplanen anfører Naalakkersuisut at tidsfristen er fastsat ud fra en erfaringsmæssig vurdering af denne type undersøgelser og at der derfor er behov for tiden frem til EM2022. Derudover anfører Naalakkersuisut at vedtagelse af ændringsforslaget ikke vil medføre et øget ressourceforbrug end der allerede er afsat i det oprindelige forslag.

5. Udvalgets indstillinger:

- Et enigt udvalget indstiller Naalakkersuisuts ændringsforslaget til vedtagelse

Med disse bemærkninger, og med den i betænkningen anførte forståelse, skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

Navn
Formand
Agathe Fontain

Navn
Næstformand
Anna Wangenheim

Mikivuk Thomassen

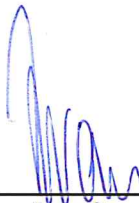
For

Knud Mathiassen

Mette-Arge Hammeken

Jess Svane

Mala Høy Kukó

Naalakkersuisoq for Sundhed

pn@nanoq.gl

Dato: 04-11-2021

J.nr.:01.38.01.03-00145

Familie og Sundhedsudvalgets skriftlige spørgsmål vedr. ændringsforslaget fremsat af Naalakkersuisoq for Sundhed under behandlingen af pkt. 144

Udvalget er i gang med at behandle pkt. 144 og vil i den forbindelse stille en række skriftlige spørgsmål. Familie og Sundhedsudvalget vil primært afdække forskelle i det oprindelige forslag og ændringsforslaget fra Naalakkersuisut.

Det oprindelige forslag er som følger:

”Forslag til Inatsisartutbeslutning om at pålægge Naalakkersuisut at udarbejde en undersøgelse, der afdækker årsagerne til, hvorfor nogle vælger at få foretaget en abort og andre vælger at gennemføre graviditeten, og hvilken rolle manden har i en graviditets- og abortsituation. Undersøgelsens resultater skal offentliggøres senest 1. juli 2022”.

Og ændringsforslaget fra Naalakkersuisoq er som følger:

”Forslag til Inatsisartutbeslutning om at pålægge Naalakkersuisut at udarbejde en undersøgelse, der sammenfatter eksisterende viden og forskning om unges perspektiver på seksuel sundhed, årsagerne til, hvorfor nogle vælger at få foretaget en abort og andre vælger at gennemføre graviditeten. Herunder både mandens og kvindens rolle i en graviditets- og abortsituation. Undersøgelsen skal præsenteres til EM2022”.

1. Naalakkersuisoq bedes kort at begrunde udvidelsen af undersøgelsen i forhold til det oprindelige forslag.
2. Naalakkersuisut vil med ændringsforslaget udvide undersøgelsen til også at omfatte en sammenfatning af eksisterende viden og forskning om unges perspektiver på seksuel sundhed. Består denne del kun af et litteraturstudie eller er der overvejelser/planer om andre former for undersøgelser vedr. de unges seksuelle sundhed?

3. Hvordan forventes denne viden (spørgsmål 2) til at kunne bidrage til forebyggelse af uønskede graviditeter?
4. Vil alle former for abort blive inkluderet i undersøgelsen?
5. Vil alle aldersgrupper blive repræsenteret i undersøgelsen, af både mænd og kvinder?
6. Naalakkersuisut bedes at forholde sig til tidsfristen som er EM2022 og den tid der afsættes til at planlægge, udføre, analysere og til at få udarbejdet en rapport om undersøgelsens resultater.
7. Hvad er Naalakkersuisuts vurdering vedr. de økonomiske og administrative konsekvenser til at gennemføre undersøgelsen i forhold til det oprindelige forslag?
8. Hvad er begrundelsen for at sætte tidsfristen til EM2022 og ikke juli 2022 i det oprindelige forslag?

Udvalget skal anmode om snarest muligt at modtage en skriftlig besvarelse (grønlandsk og dansk) af ovenstående spørgsmål. Besvarelsen bedes fremsendt elektronisk til udvalgets sekretær (mika@ina.ala.gl) og Inatsisartut (inatsisartut@inatsisartut.gl).

Såfremt Naalakkersuisut vurderer, at ovennævnte spørgsmål – af hensyn til fortrolighed – bedst besvares mundtligt, bedes dette i så fald meddelt snarest muligt, herunder med angivelse af et forslag til dato for et eventuelt orienteringsmøde.

På forhånd tak,

På vegne af Familie og Sundhedsudvalget

Med venlig hilsen

Agathe Fontain

Udvalgsformand

Familie- og Sundhedsudvalget
mika@ina.alla.gl & inatsisartut@inatsisartut.gl

Besvarelse af spørgsmål fra Familie og Sundhedsudvalget vedr. EM2021/ 144

Tak for spørgsmålene vedrørende ændringsforslaget fremsat under 1. behandlingen af EM2021/144.

- 1. Naalakkersuisoq bedes kort at begrunde udvidelsen af undersøgelsen i forhold til det oprindelige forslag.**

Svar:

Naalakkersuisut har fremsat ændringsforslaget for at lave en afgrænsning af undersøgelsens fokusområder. Ofte bliver undersøgelser gennemført uden, at der bliver samlet op på den eksisterende litteratur og forskning inden for området. Det vurderes, at der inden for dette område eksisterer relevant litteratur og forskning om emnet, der kan danne grundlag for et litteraturstudie. Den eksisterende litteratur og forskning bliver suppleret af fagpersonernes praksis erfaringer. Metoden er drøftet med forskere, der har kendskab til litteraturen på området.

- 2. Naalakkersuisut vil med ændringsforslaget udvide undersøgelsen til også at omfatte en sammenfatning af eksisterende viden og forskning om unges perspektiver på seksuel sundhed. Består denne del kun af et litteraturstudie eller er der overvejelser/planer om andre former for undersøgelser vedr. de unges seksuelle sundhed?**

Svar:

Undersøgelsen udarbejdes som et litteraturstudie. Undersøgelsen udvikles og gennemføres i et samarbejde mellem Departementet for Sundhed, Center for Folkesundhed i Grønland og forskere fra Ilisimatusarfik. Derudover involveres fagpersoner fra sundhedsvæsenet, Paarisa og andre relevante organisationer, der arbejder inden for området. De fagpersoner, der arbejder med seksuel sundhed og svangreomsorg til dagligt, skal have mulighed for at vurdere og diskutere litteraturstudiet med udgangspunkt i deres praksis erfaringer. Formålet med at samle forskere og praktikere er, at de skal være med til at udforme konkrete interventioner, der er baseret på både videnskabelig litteratur og praktisk viden.

- 3. Hvordan forventes denne viden (spørgsmål 2) til at kunne bidrage til forebyggelse af uønskede graviditeter?**

Svar:

Det forventes, at der er en sammenhæng mellem den seksuelle sundhed/adfærd og

10-11-2021
Sags nr. 2021 - 19753
Akt nr. 18429324

Postboks 1160
Tlf: 34 50 00
Fax: 34 55 05
3900 Nuuk

Email: gn@nanog.gl
www.naalakkersuisut.gl

forekomsten af provokerede aborter. Det anses derfor som relevant at inddrage viden om seksuel sundhed, idet der er behov for en bedre forståelse af bevæggrundene for en seksuel adfærd, der leder til uønskede graviditeter og i nogle tilfælde provokeret abort. Det vurderes således ikke muligt at reducere forekomsten af provokerede abort, uden et bredt fokus på seksuel sundhed.

4. Vil alle former for abort blive inkluderet i undersøgelsen?

Svar:

Viden om medicinske og kirurgiske aborter vil blive inddraget i arbejdet. Typen af indgreb kan være afhængig af borgerens bopæl, idet de forskellige former for indgreb varierer mellem sundhedsregionerne. Landslægeembedet, der årligt udarbejder sundhedsfaglige notater vedrørende aborter, kan bidrage med viden om typen af indgreb.

5. Vil alle aldersgrupper blive repræsenteret i undersøgelsen, af både mænd og kvinder?

Svar:

Ved et litteraturstudie er omfanget af den tilgængelige forskning og litteratur er med til at definere målgruppen. Det er derfor ikke muligt at redegøre for den præcise målgruppe på nuværende tidspunkt. Landslægeembedets sundhedsfaglige notater vedrørende aborter inkluderer alle aldersgrupper, der får foretaget en provokeret abort.

6. Naalakkersuisut bedes at forholde sig til tidsfristen som er EM2022 og den tid der afsættes til at planlægge, udføre, analysere og til at få udarbejdet en rapport om undersøgelsens resultater.

Svar:

Det er endnu ikke fastsat en endelig tidsplan for udarbejdelse af undersøgelsen. Det estimerede tidsforbrug er fastsat med udgangspunkt i en faglig og erfaringsmæssig vurdering af ressourceforbruget til udarbejdelsen af denne type undersøgelse. Der er blevet lagt vægt på, at det skal være muligt at inddrage og høre relevante fagpersoner, når der er udarbejdet en sammenfatning af litteraturen og forskningen inden for området. Det anses som yderst vigtigt, at fagpersonerne er med til at kvalificere den endelige undersøgelse med udgangspunkt i deres praksiserfaring. Ydermere er tidsplanen fastsat med tanke på, at den endelige undersøgelse skal i høring i Selvstyret og hos øvrige interessenter.

7. Hvad er Naalakkersuisuts vurdering vedr. de økonomiske og administrative konsekvenser til at gennemføre undersøgelsen i forhold til det oprindelige forslag?

Svar:

Undersøgelsens økonomiske og administrative konsekvenser forventes ikke at overstige estimatet, der fremgår i det oprindelige beslutningsforslag.

8. Hvad er begrundelsen for at sætte tidsfristen til EM2022 og ikke juli 2022 i det oprindelige forslag?

Svar:

Begrundelserne for fastsættelsen af tidsfristen er beskrevet i besvarelsen af spørgsmål 6. Det kan tilføjes, at EM22 er angivet som senest mulige afleveringsfrist. Udarbejdelsen vil ske i bestræbelse på, at den endelige undersøgelse afleveres hurtigst muligt.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga
Med venlig hilsen

Kirsten Fencker